

HEBREOS

Maija'quëpi I Mamaquëja'a Capi

¹ Tsoe huë'ña Maija'quëpi mai aipëre ite quëacaicohua'ijã'a ca mu'seña jaiye ca'aji'i, cui'ne jaiye tiñe pa'ye yo'oyeja'a ca'aji'i. ² Jaje ca'quëpi, yure tëji mu'seña maire i mamaquëja'a capi. Si'a co'amaña i ja're de'huasiquë ja're conì, si'aye co'amaña paja'quë ja're conì capi. ³ Jaë api, Maija'quë de'oyere pare miacaiquë. Cui'ne jaë api, Maija'quë pa'iyere maire iñoquë ije pa'i api, cui'ne jaëpi si'a co'amaña i coca tutupi quëco paquërepa. Mai co'aye pa'ise'ere tsoa tonì, jeteyo'je Maija'quë ñu'ico ëja te'tena ja'rupi.

Huiñaohua'ire Jerepa Pa'i Api, Maija'quë Mamaquë

⁴ Huiñaohua'ire jerepa pa'i de'opi, Maija'quë mamaquëpi, iohua'i paye jerepa pa'i mamire isi cuañosi do'ire. ⁵ Maija'quë ti cama'ë paji'i, te'ireje i huiñaëre:

Më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

Yure më'ëre huëoni pa'iye isihuë.

Te'ireje i huiñaëre cama'ë paji'i.

Yë'ë pasi'i, i pëca ja'quë pa'ina,

Ipi yë'ë mamaquë pa'ija'quë.

⁶ Jaje pa'iquëta'are iye yejana i mamaquëre te'ire isiquë capi:

Si'a i huiñaohua'i ite do're ja'rujë ai de'oquëre papi cajë sihuajë'ë.

⁷ Maija'quëpi i huiñaohua'i ayere capi, ñeje:

Huiñaohua'ire cato tutuje pa'iohua'ire neñë,
cui'ne yë'ere necaicohua'ini toaje pa'iohua'ire
neñë.

⁸ Jaje pa'iquëta'are i mamaquëre capi:

Ina, Diusu, më'ë cuañeñe cato, ti carajaiñe peoji,
më'ë cuañeñe cato nuñere pa'ë.

⁹ De'oyese'e oi, co'ayere më'ë ai cohuë.

Jaje pa'ina, Diusu, më'ëre, më'ë Diusupi ai
sihuayere isipi, më'ë cajeohua'ire isiye
jerepa.

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

Ina, iti huëo maca më'ëpi Ëjaë, yejare nehuë.

Cui'ne më'ëpi ma'tëmoje nehuë.

¹¹ Më'ë de'huase'e cato carajai ja'ñe a'ë. Jaje
pa'iquëta'are më'ë cato ti pani huesëja'quë
a'ë.

Si'aye ja cato co'a de'o huesë ja'ñe a'ë, ju'i caña
yo'oyeje.

¹² Jaje pa'ina, ja yejare cui'ne ma'tëmore më'ëpi ju'i
ca ñëoñeje pa'ye ñëoja'quë a'ë.

Cui'ne ju'i ca yeconi suñacaiyeje pa'ye më'ëpi
neja'quë a'ë.

Jaje pa'iquëta'are, më'ë cato jare ipi pa'ija'quë a'ë.

Më'ë pa'iyë ti carajaiñe paja'coa.

¹³ Diusu cama'ë paji'i, te'ireje huiñaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo
huë'ehuëna të'ya me macaja'a.

¹⁴ Si'aohua'i huiñaohua'i cato Maija'quëre
necaicohua'ipi joñoase'e pa'iyë, huasosicohua'i
pa'ija'cohua'ire coçaija'cohua'ire jëjo
daosicohua'ipi.

2

Ña Tayoye Pañu'u Huasosicohua'i Pa'iyere

¹ Jaje pa'ina, mai asasi cocare de'huarepa asacaijē pañu'u, hua saiye paja'cohua'i. ² Maija'quē cuañeñere huiñaohua'ipi quēase'e nuñerepa coca paji'i. Jaje pa'ina, iti de'oye sehuocaima'pē co'aye tayo yo'osicohua'i si'se cuañoahuë'ë, nuñerepa co'a do'ire. ³ Jaje pa'ito ¿mai me jējaja'cohua'i a'ni, iye maire huasoye jaiyere ña tayosicohua'i pani? Iye huaso cocare mai Ējaēpi du'ru macarepa paire quēapi. Ja jeteyo'je i quēaye asasicohua'ipi nuñerepa coca'ë cajē asani maireje de quēahuë. ⁴ Cui'ne Maija'quēje i cocare pa'ë caquē iñoquē, pai yo'o ti'a ma'ñere jaiye yo'o iñopi, jaohuaija'a, i joyo tutu pai ñapere i yēyeje isisi tutupi yo'oquē.

Jesucristo Paje Pa'i De'ose'e

⁵ Maija'quē huiñaohua'ina isima'ë paji'i, jaohua'ipi ějaohua'i pa'ijē yequē mu'se pa'ija'a yeja, mai se cacore cuañejajē caquē. ⁶ Jaje pa'iquēta'are yequē hue'ña toyase'ena te'i quēaquē caji:

Ina, Diusu mē'ēpi ite huanēyema'ë cuasahuë.

Juni huesē capē hue'ere do'ire mē'ēpi ai co'a ju'i cocasi'i caquē yo'ohuë.

⁷ Jaje pa'ina, mē'ēpi ite huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'ire nehuë, coa nēhui tēcahuë jaje pa'ijaquē caquē:

Jaje pa'isiquēta'are ite de'oyepi ěja de'huani, si'aye mē'ë de'huase'e cuañequēre Ējaēre pare nehuë, mē'ēpi.

8 Si'aye i quëo huë'ehuëna të'ya meni saocaë'ë, mē'ëpi.

Jaje Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna të'ya meni saopi, ti te'oreje hue'sena oañe papi. Jaje pa'iquëta'are mai ja yë'ta'a ñama'pë pa'iyë, si'a co'amaña ite de'oye sehuocaire. ⁹ Jaje pa'iquëta'are ñañë, Jesuni nëhui tëcahuë huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'i pa'ijaquë caquë Maija'quë nesiquëni. Jaëni Diusupi maini oi si'aohua'i do'ire jucacaijaquë cuasa nëopi. Cuasa nëoëna, ai yo'oquë ju'isi do'ire yure de'oyepi ëja de'huasiquëpi si'aohua'ire jerepa pa'i pa'iji. Pa'ina, jaëni ñañë, mai.

¹⁰ Si'aye Maija'quë co'amañase'e pa'iji, ipi quëcoquëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, si'aohua'i i mamajëpi i de'o co'amañare conï payere. Jaje pa'ina, Jesucristoni johua'ire huasoquëni de'oquëre pare nepi, i ai yo'o do'ipi.

¹¹ Jaje pa'ina, Jesucristo cui'ne i huasosicohua'i conï si'aohua'i te'ini pëca ja'quëre payë. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë maire yo'jedohuë hue'yoye ca'rama'ë pa'iji. ¹² Toyase'e jaje pa'ina, caji:

Më'ë pa'iyë ayere casi'i yë'ë yo'je tsire cui'ne jëjës'i'i, jai pai tsi'si sitona më'ëre sihuaquë.

¹³ Cui'ne caji, yequeje:

Maija'quëna yë'ë cato quëcosi'i.

Cui'ne tijupë caji yequeje:

Iye macare pa'iyë, Maija'quë yë'ëre isisi mamajë ja're conï.

¹⁴ Ina isisi mamajë cato te'e capëre, cui'ne te'e tsiere hue'ecohua'i a'ë. Jaje cui'ne Jesuje paina ai de'oni te'e capë cui'ne te'e tsie hue'equë

paji'i, paì hue'eyere. Jaje pa'ipi juji'i, i ju'iñepi huati huani jeo tutu jiosil'i caquë. ¹⁵ Jioni ne huasopi, si'a mu'seña ju'iñere ca'ra do'ire tsea cuañosicohua'ije pa'iohua'i pa'isicohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, daima'ë paji'i, huiñaohua'ini cocasi'i caquë. I cato Abraham tsëcapëni cocaiyere caquë daji'i. ¹⁷ Ja cocaiyere caquë maije pa'irepa de'opi, Maija'quë ña hue'ñare pana, de'oyerepa Maija'quë aye yo'oye ñacai Ëjaëre papi, teaye ñani cocaiquëre papi, cui'ne i ai yo'osi do'ipi paì co'aye yo'oyere saì tocaiquërepa pasi'i caquë. ¹⁸ Jaje pa'ina, neña cuañoquë, ai yo'oquë asasiquëpi, yure maire cocai cuañoquë pa'ija'quë api, neña cuañojë ai yo'ocohua'ire.

3

Jesupi Moisés Seña Maca Pa'i

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë mësaru a'ë, Maija'quë paì acohua'i, i tsecohua'i pa'ijajë caquë soisicohua'i. Jaje pa'iye sëte Jesús Maija'quë jëjo daoquëse'ere, Maija'quëre sejë yo'oye de'oye ñacai ëjaëse'ere cuasajë pa'ijë'ë, Maija'quë pa'iji cuasaye necaiquëse'ere. ² Jaje pa'ina, Moisés si'aye Maija'quë huë'e ñacaiquë pa'i maca, de'oye Maija'quëre sehuoquë yo'o ti'acquë pa'iji. Jaje cui'ne Jesuje si'aye de'oye sehuoquë yo'o ti'api, iyere yo'ojaquë caquë Maija'quë sahuasiquëpi. ³ Jaje pa'iquëta'are Jesuni ai Ëjaëre pare ñajë sihuaye pa'iji, Moisésre sihuaye jerepa, huë'e nequë, je'quë iti huë'e nesiquëpi ai sihua cuañoquë api, iti huë'e jerepa. ⁴ Jaje pa'ina, si'a huë'ña paì nese'epi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Diusu cato

te'ipi si'aye nepi, mai ñajëna pa'iyë. ⁵ Moisés cato de'oyerepa yo'o tì'acquë paji'i, ìte necaiquë sëte, si'a Maija'quë huë'e ñacai. Ì necaiye cato paji'i, Maija'quë yeque mu'seña ca ja'ñere quëa ññoquë yo'oye. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Cristo cato Maija'quë mamaquë sëte, de'oyerepa ì huë'e yo'o tì'acquë ñacai pa'iji. Ja huë'e cato mai a'ë. Maipi ìte tuijë ocue pa'i macarepa mai uteyere sihuajë pa'ini.

Maija'quë Pai Pëa Huajë Ja'ñe

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë de'o joyopi caji, toyase'ena:

Yurepi, mësarü Maija'quë caye asasicohua'i pani,

⁸ Jëa joñoa nema'pë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i
Maija'quëre sañope cajë yo'ose'eje pa'ye.

Jeto cuene yejana Maija'quëre neñasicohua'ije
pa'iohua'i pa'ima'pë.

⁹ Jarona mësarü aiohua'i yë'ëre neñahuë,

tsoe cuarenta ometëca yë'ë yo'oye ñasicohua'ita'a.

¹⁰ Jaje yo'ojëna, jaohua'ire ña jujani yë'ëpi pëi
cahuë:

Ti yë'ë ye'yaye asaye coejë,

“si'anëpi yequese'e cuasajë cu'ijë”

¹¹ Jaje pa'ina, jaohua'ire yë'ëpi pëi ca nëohuë,

cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë jare pëa huajë
hue'ñana.

¹² Maija'quë do'ijë, jëa joyo co'acore hue'ema'pë
cui'ne Maija'quë huajëquëre pare hua saima'pë
pa'ijë'ë, jare de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarü
cuasayere. ¹³ Coa ai jerepa mu'seña ñape pai

ñapere sa'ñe yëhuojë ca sëtojë'ë ja yë'ta'a Maija'quë
coca, iye mu'se caye tëto saima'në. Jaje yo'ojë'ë,
mësarü acohua'ipi co'ayere coso cuañoni sañope

Maija'quëre cajë ne huesëye paja'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, Cristo payere i ja're conì paja'cohua'i a'ë canì ocue pa'i macarepa, mai du'ru macarepa asase'ena quëco pajë, jeoma'pë tuiye pa'iji.

¹⁵ Jare cuasajë pa'ijë'ë. Iyere ñeje caji:

Yurepi mësarù Maija'quë caye asasicohua'i pani, Jëa coeye peoyerepa de'oye sehuojë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i sañope cajë yo'ose'eje pa'ye peocohua'ipi.

¹⁶ ¿Ne pate'ni, Maija'quë yë'o asasicohua'ita'a jeteyo'je ite sañope cacohua'i de'osicohua'i? Jaohua'i cato si'aohua'i Moisés Egípto yejapi etosicohua'i paë'ë. ¹⁷ ¿Cui'ne ne ja're conì Maija'quë pëi paquë'ni, cuarenta ometëca? Maija'quë cato pëi paji'i, co'aye yo'osicohua'ini, cuene yejana juju tatasicohua'ini. ¹⁸ ¿Cui'ne neni Maija'quë ca nëou'ni, yë'ë pëa huajë hue'ña cacani huajëye peoji? Ja cato capi: Ite ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasicohua'ini. ¹⁹ Jaje pa'ina, mai tiñarepa ñañë, jaohua'i caca ti'añe pase'e ite care paji cajë asacaiye pasi do'ire.

4

¹ Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaye ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'ina, ca'rajë de'oyerepa ñañu'u, mësarù acohua'ipi tsoe carajaji cajë ja pëa huajëyere ti'añe pama'cohua'ini cajë. ² Jaohua'ire huaso coca quëase'eje pa'ye cui'ne maire quëahuë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'ipi Maija'quëre pa'ire paji cuasa ti'añe pahuë. Ja do'ire cõcayepa papi, huaso coca asase'e. ³ Jaje pa'iquëta'are mai pa'iji cuasasicohua'i cato pëa huajë hue'ñana

cacaja'cohua'ipi pa'iyë. Ja ayere Maija'quë ñeje ca nëopi:

Ja do'ire jaohua'ire, yë'ëpi pëi ca nëohuë,
cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë pëa huajë hue'ñana.
Maija'quë cato iye yeja de'hua tējisi macapi pëa
huajë huëopi. ⁴ Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e
caji, ñeje siete mu'se ayere:

Diusu siete mu'se acona pëa huajëpi, si'a co'amaña
ne tējini.

⁵ Toyase'e tījupë ca coji:

Yë'ë pëa huajë hue'ñana cacaye paja'cohua'i a'ë.

⁶ Jaje cani caji, ja yë'ta'a yecohua'i cacaye pa'iji,
pëa huajë hue'ñana caquë. Du'ru macarepa huaso
coca asasicohua'i cato, iohua'i de'oye ite ire papi
cuasama'pë sehuocaiye pasi do'ire cacaye pahuë.

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi tījupë yequë caca mu'se
pa'ijaquë ca nëopi. Iye mu'se iti mu'se a'ë,
caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire caji, David
tsoe hue'ña caquë pa'ise'ēja'a ja toyase'epi caji,
ñeje:

Iye mu'se Maija'quë caye asasicohua'i pani
jëa joñoa nema'pë de'oye sehuojë pa'ijë'ë.

⁸ Jaje pa'ina, Josuépi Israel paire pëa huajëye
isisiquë pa'ito Maija'quë tījupë yequë mu'se pa'i
ja'ñere caye pa'rapi. ⁹ Jaje pa'ito ja yë'ta'a pa'iji,
Maija'quë pai cacani pëa huajë ja'ye. ¹⁰ Jaje
pa'ina, Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaquë
cato co'amañare ne tējini pëa huajësi'quë cacaji,
Maija'quë co'amaña ne tējini pëa huajëse'eje pa'ye.

¹¹ Jaje pa'ina, mai tutu yo'oye pa'iji, jaro pëa
huajë hue'ñana cacañu'u cajë, tsoe ja'në aco-
hua'i Maija'quëre coca nuñere pa'ë cuasama'pë
yo'ose'ena tuiye pañu'u.

12 Maija'quë coca cato pa'iyë a'ë cui'ne tutu quë'ye a'ë, si'a te'ña hua'ti niusico jëjësëñe seña maca jëjësëñe a'ë. Jaje pa'yepi paise'e cuasaye cui'ne mai joña sa'nahuërepa cuasayena jo timeña a'ë. Jaje yo'oquë mai cuasayere cui'ne mai yo'oñu'u cuasayere tiña macare pana eto iñoñe a'ë, joyo cuasayere. 13 Jaje pa'ina, peoji, Maija'quë de'huase'epi ite catiye. Si'aye mai yo'oye tiña macare pare pa'iji, i ña hue'ñare. Jaje pa'ina, ina si'aohua'i yo'ose'e iñoja'quë a'ë.

Jesu Api, Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaërepa

14 Jesu api, Maija'quë mamaquë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ëjaërepa, mai mëñe quëco pajë pa'iquë. Jaëpi Maija'quë ña hue'ñare pare cacani pa'iji. Jaje pa'ina, mai ite ti'añu'u cajë yo'oyere jeoma'pë ocue pa'i macarepa yo'ojë pañu'u.

15 Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre papi mai tutu peoye teaye ñani cõcasipi, mai ai yo'oyeje pa'ye si'aye neñañe pa'ina, ai yo'oquë tëto saisiquëpi. Jaje pa'iquëta'are jaë cato co'aye ti yo'oma'ë paji'i. 16 Jaje pa'iyë sëte quëcojë tsiojañu'u, maire oiquë Diusu ñu'i hue'ñana, ipi maire teaye ñani oi cõcaija'quëre de'oyepi mai ai yo'o maca ti'aëna.

5

1 Pai ñape Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato ëmëohua'i acohua'ini sahuani isicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quë ña hue'ñare pana paire cacaija'cohua'ipi pa'iyë. Cui'ne pai co'aye yo'o do'ire Maija'quëna coa isijë cui'ne hua'ire ëojë secacaija'cohua'ipi. 2 Ipi capë tutu peoye asaquëpi Maija'quë huë'e ñacaiquë cato huesëohua'ire cui'ne

tayo saicohua'ire yo'o jujama'ë quëcoquë necaiye pa'iji. ³ Jaje pa'ina, i tutu peoquë tayoyere coquë cui'ne paï tayoyere caquë ëoquë seña pa'iji, sai de'hua cuañoñere caquë.

⁴ Jaje pa'ina, te'ije cuasaye peoji, yë'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa. Maija'quëpi Aarónre nese'eje pa'ye soini ëjaëre nesiquëre me jaje cuasaye'ni. ⁵ Jaje pa'ina, Cristore Maija'quëpi Ëjaëre nepi. I co'ye Maija'quë huë'e ñacai ëjaë pasi'i cani ëjaë de'oma'ë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi, ñeje:

Iye mu'se yë'ëpi më'ëre pa'iye isihuë,
më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

⁶ Yequeje caji, toyase'e ite:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa pani
huesëquërepa,

Melquisedecje pa'i.

⁷ Iye yeja Cristo pa'i maca ai teaye tutu caquë Maija'quëre seji'i, otare paque oi, Maija'quëpi juni huesësicohua'ire huëo tutu paquëre asaquë. Jaje seina, i de'oye sehuocai do'ire Maija'quëpi i seña asacaji'i. ⁸ Cristo Maija'quë mamaquëta'a i ai yo'oyeja'a ye'yepi, Maija'quëre de'oye sehuocaiye.

⁹ Jaje yo'oquë ti de'oquërepa de'oni, si'aohua'ire ite de'oye sehuoacihua'ire ti pa'iyena huasoquërepa de'opi. ¹⁰ De'ouna, Maija'quëpi ite i huë'e ñacai Ëjaëre pare nepi, Melquisedecje pa'ire.

¹¹ Jaiye iye ayere caye pa'iquëta'are airepa jëaji, me quëa tija'ne'ni, mësarupi asaye coeto.

¹² Tsoe mësaruru yecohua'ire se ye'yacohua'irepa pati'ne pa'iohua'ipi ja yë'ta'a a'ji'ne mañare Maija'quë coca du'ru ayere ye'yajëna, asacohua'i

maña pa'iyë. Mësaru cui'naohua'ipi tutu peocohua'i maña co'i huesëni ojese'e ucucohua'i maña pa'iyë, tsoe jëayere ati'ñe pa'iohua'ipi. ¹³ Jaje ojese'e ucujë pa'icohua'i cato tsitu'ujë pa'iohua'i a'ë, ti co'aye cui'ne de'oye asa ti'ama'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jëa ao cato aiohua'i aiñe a'ë, si'aye ta'ñe co'aye cui'ne de'oye asacohua'irepa.

6

¹ Jaje pa'iyë sëte aiohua'i de'oyena ñese sañu'u, mai du'ru macarepa Cristo aye ye'yese'ere se oani. Cama'pë pañu'u ju'i hue'ñana sa co'amañare jëoconi pönëñere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayere. ² Oco doye ye'yayere, sehuosicohua'i siopëana patojë secacayere, ju'isicohua'i huëiyere, cui'ne Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tëji ja'ñe ayere. ³ Jaje yo'ojacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi nuñerepa jaje yëë cocaïto.

⁴ Te'erepa miañe ñani cui'ne Maija'quë de'o sëñe isiye asasicohua'ipi cui'ne Diosu joyo yo'oye asasicohua'ipi, ⁵ cui'ne Maija'quë coca de'oyerepa asasicohua'ipi, cui'ne yequë mu'seña pa'ija'a tutu asasicohua'ipi, ⁶ cui'naohua'ipi co'ye co'isicohua'i pani tijupë Maija'quëna pönë coñe peoji, tsoe iohua'ipi Maija'quë mamaquëni tijupë quejë yo'o do'ire. Me pönëñe'ni, si'aohua'i ña hue'ñana ite cue'cuejë yo'oni. ⁷ Jaje yo'ocohua'i cato yejajë pa'iohua'i a'ë. Ocoquëna, si'anë saquëyejë pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ja yejapi iti yeja necohua'ini de'oye mëani quëcacaico pa'ito, Maija'quëpi iote de'oye ñacaija'quë api. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yejapi de'oye quëcacaima'o co'ayere cui'ne miure quëico pani co'aye ca

cuañojacoa. Jaje pa'ina, toapi si'aye ëo huesoye pa'iji, io mëase'e.

Utejë Pa'iyepi Ocue Pa'i Macarepa Paye

⁹ Jaje mësarute Maija'quë do'ijë mañare cajëta'a cuasayë mësaruru cato itire pare pa'iyë. Jaje cani cayë, nuñerepa huasosicohua'i pa'i ma'are pa'iyë cajë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa pa'ipi, mësaruru sehuosicohua'ire oijë cöcaijë iñose'e, cui'ne mësaruru ja yë'ta'a yo'ojë pa'iyë huanëyema'ë pasipi. ¹¹ Jaje pa'ina, yëquë cato yëyë, mësaruru si'anë pai ñape jare jajese'e tëji hue'ñare pana de'oye yo'ocohua'i pa'iyere. Jaje yo'ojë mësaruru uteyere tiñarepa iñoja'cohua'i a'ë. ¹² Coeyë, mësaruru josaohua'i ponëñë. Yëquë cato yëyë, mësaruru Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o jujama'pë ocue pa'i macarepa tuicohua'ina ñajë iohua'i tuiyejë tuiyere. Maija'quë ca nëose'e paja'cohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.

¹³ Abrahamre Maija'quë ca nëo maca jija'a co'ye ca nëo huesëpi, yecohua'i i jerepa pa'iohua'i peoye sëte. Jaje pa'ina, capi: ¹⁴ “Yë'ëpi më'ëre de'oye ñacaija'quë a'ë cui'ne jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë acohua'i yë'ëpi necaina.” ¹⁵ Jaje caëna, Abraham quëcopi, jeoma'ë, utequë isi cuaño'pi, ite ca nëose'ere. ¹⁶ Paipi ca nëocohua'i pani iohua'i seña maca ëjaëna ca nëocohua'i a'ë, iohua'i ca nëose'epi care pase'e pa'ijaquë cajë cui'ne ja maca saño'pe caye carajaiñe pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëjë i ca nëose'e paja'cohua'ina, i case'ere tiñe ponañe peoyerepa tiñarepa iñosi'i cuasani ti ca nëo huesopi, isire paja'quë a'ë caquë. ¹⁸ Jaje pa'ina, cayaye pa'iji, i ca nëose'ere

ti yeque ponañe peoyerepa, cui'ne Maija'quëje cosoye peoyerepa. Japi maire sihuajë ocue pa'i macarepa pa'iye isiji, ipi ñacaina, pa'iye co'ejë i ca nëose'e utejë pa'isicohua'ire. ¹⁹ Ja uteyepi maire ocue pa'i macarepa cuasajë pa'iye necaiji, jai yohuë dëquëcopi sëani jeo dëorena, te'e macare huahuayeje pa'ye. Jaje cui'ne mai joyoje Maija'quë huë'e sa'nahuë ta'tëpo jere pana ja uteyepi se sëasicopi pa'ico Jesús maire ma'a necai caca sitona. ²⁰ Jaje Jesús cacani ti Maija'quë huë'e ñacai Ējaërepa de'opi je'nëna iote pa'ija'quëpi, Melquisedecje pa'ipi.

7

Jesús Cato Melquisedecje Pa'i Api

¹ Iquë Melquisedec cato Salem pai ëjaë paji'i cui'ne Maija'quë ti ëjaërepa huë'e ñacai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ipi Abrahamre yequë pai ëjaohua'ire uihuaquë meñe quëconi co'iquëna, Melquisedecpi sañope ti'ani ite Maija'quëpi ñacaijaquë capi. ² Ja maca Abrahampi Maija'quë tsere Melquisedecna isipi, i uihuaquë nese'ere. Maija'quë tse cato si'a jëña pa'ye nesicohua'ipi te'ore Maija'quëna isiye a'ë, jare isipi. Melquisedec cani cayë “Nuñerepa yo'o ëjaë” cajë, Salem caye cato cayë, “Jo'cua de'oye pa'iye” Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'iye ëjaë caye pa'iji, “Salem Ējaë” cani. ³ Pëca ja'quëre, ja'core, i co'ye aiohua'ire ite coasi mu'se cui'ne i ju'ise'e huesëyë, ti quëase'e peoji. Maija'quë mamaquëje pa'i api, Maija'quë huë'e ñacai ëjaë ti de'o huesësiquë api.

4 De'oji, yure ñajë'ë, Melquisedec cato ai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ina, mai ai Abrahampi paï ëjaohua'ire uihuaquë se jiose'ere Maija'quë tserë Melquisedecna isipi. 5 Jeteyo'je Moisés cuañese'e cato caji coa Leví tsëcapë acohua'ise'e Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ise'e Maija'quë tse paye pa'iji, paï isi co'amaña. Jaje pa'ina, jaohua'ise'e co'amaña secohua'i a'ë, iohua'ijë pa'iohua'ini, Abraham tsëcapë acohua'ini. 6 Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato Leví tsëcapë peoquëta'are Abrahampi Maija'quë ca nëose'e paquëpi, Maija'quë tserë isipi, Melquisedecna. Isiquëna, Melquisedec de'oyerepa caca'aji'i, ite. 7 Jaje pa'ina, de'oye pa'i ja'ñe, cacaiquë api, jerepa pa'i. Iti ca cuañuquë cato huë'ehuë maca pa'i api iye cayere sañope ca ti'añe peoji. 8 Maija'quë tserë coa isijëna, pacohua'i cato ju'icohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Melquisedecre cato toyase'e caji, ja yë'ta'a huajëquëre. 9-10 Jaje pa'ina, Melquisedecpi Abrahamre sañope sani ti'a maca cato ja jojoma'cohua'ipi, si'aohua'i Abraham paï pa'ija'cohua'ipi i capëre paë'ë. Jaje pa'ina, Abrahampi Melquisedecna saisi maca yure co'amaña secohua'ijë si'aohua'i Leví tsëcapë acohua'ijë si'a jëña neni te'ore Maija'quëna isiyere saihuë.

11 Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i levitas tsëcapë quëayeja'a Israel paï asahuë, cuañese'e. Jaohua'i cato Aarón tsëcapë acohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, yure jaohua'ipi cuañese'e sehujë yo'ocohua'ini nuñe pa'icohua'ire necaicohua'i pa'ito, Melquisedecje pa'ipi daiye para'pi Aarón tsëcapë peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequëpi daji'i, Maija'quë

huë'e ñacai Ējaë. ¹² Jaje pa'ina, Maija'quë ñacaiye yequëni neni cui'ne yeque cuañese'eje ponañe paji'i. ¹³ Jaje pa'ina, mai Ējaëni toyase'e caji, ñeje: "Yequë Israel pai tsëcapë aquë api. Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i de'oma' tsëcapë aquë api." ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'i ja'ñe ca maca, Moisés ti cama'ë pa'isi tsëcapëja'a, mai Ējaë cato daji'i, Judá tsëcapëja'a. Jaje yo'ose'ere si'aohua'i mai asayë.

¹⁵⁻¹⁶ Yureta'a pai cuañeñeja'a daima'quëpi, huajëquëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ējaëre papi, Melquisedecje pa'ipi, i pa'iye ti nejo ti'añe peo tuturepa paquëpi, iyepi maire ai tiñarepa asa cuañoñe quëaji. ¹⁷ Jaje pa'ina, daisiquë ayere Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ējaërepa ti pani
huesëquërepa

Melquisedecje pa'i.

¹⁸ Jaje pa'iye sëte ja'në cuañese'ere tutu peoyere cui'ne coçai ma'ñere cui'nare yo'o co ma'ñe ne huesopi. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato nuñe pa'icohua'ire ne ti'a ma'ñe pa'iji, pa'ise'ere. Yure cato ai jerepa de'oyere payë, mai utejë pa'iye. Japi Maija'quëna tsiojaiñe necaji'i, maire.

²⁰ Jesure cato Maija'quëpi ca nëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cato coa hue'yosicohua'i paë'ë, ti ca nëoñe peoye. ²¹ Jaje pa'ina, Ējaëre cato ca nëo huesoquë capi, toyase'ena ñeje.

Ējaë ca huesose'e ponëñe peoji.

Më'ë a'ë, yë'ë huë'e ñacai Ējaërepa ti pani
huesëja'quë.

Melquisedecje pa'i.

²² Jaje pa'ina, Jesu api, iye huajë ca nëose'ere ti carajai ma'ñere de'oyerepa necaiquë, ja'në ca nëose'e seña maca de'oyerepa. ²³ Jai pai paë'ë, yecohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ju'ijë carajaicohua'i sëte. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are Jesús cato ti ju'ima'quë sëte Maija'quë huë'e ñacaiye yequëna se jeocaiye peoji. ²⁵ Jaje pa'i do'ire Maija'quëna tsiojaicohua'ire, ti pani huesëja'cohua'ire huasoji. Cui'ne ti pani huesëquë sëte jaohua'i pa'iyere caquë Diusure secacai pa'iji.

²⁶ Jaje pa'ina, Jesús cato mai yësiquëre papi, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa. Jaë cato de'oquë api, ti co'aye peoquë api, cui'ne si'si te'ña mañaje peoquë api. Jaje pa'ipi co'aye yo'ocohua'ire tsioma'quë api. Jaje pa'ini ma'tëmo pa'iye jerepa pa'ire nesiquë api. ²⁷ Yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato si'a mu'señapi nëicohua'ire huaijë, du'ru macarepa iohua'i co'aye yo'o do'ire ëojë isijë Maija'quëre seni toni jeteyo'je pai co'aye yo'oyere ëojë isijë secacaicohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Jesús cato te'ere papi i capë ai yo'o do'ipi Maija'quëre isi tējipi.

²⁸ Moisés cuañese'e cato hue'yopi, carajaicohua'ini Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'iquëta'are cuañese'e jeteyo'je Maija'quë ca nëose'epi hue'yopi, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre i mamaquëni, nuñerepa de'oquëni, ti pani huesëquëni.

8

Jesupi Maija'quë Huajë Ca Nëose'ej'a Cacaiquë

Api, Maire

¹ Si'aye yèquë case'e ëjarepa iye a'ë. Payë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre pare, Maija'quë ñu'lico ëja te'tere ñu'ina, jeto ma'tëmöre. ² Pai nema' huë'ere pa'iji, iore pani, Maija'quë nesi huë'ere, jarote pa'i Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë sëte, Maija'quë huë'e ñacai pa'iji. ³ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato, Maija'quëna isise'ere isijë, cui'ne nëicohua'ire huani ëojë seja'cohua'ini nesicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, Jesucristoje i isi ja'ñe paye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, ipi iye yejare pa'iquë pani Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë de'oye para'pi, tsoe Moisés cuañese'eje pa'ye yo'ojë isicohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i jai pai pa'ito me pa'iquë'ni. ⁵ Iohua'i cato ca'nipi nesi huë'ena Maija'quë ayere necaicohua'i a'ë, ma'tëmo pa'iyë ayere cuasajë yo'o co'amañapi, pai to'ouje pa'yepi. Jaje pa'ina, Moisés huë'ere ne huëo maca Maija'quëpi capi, ite: “Yë'ë më'ere jeto ai cutihuë iñose'eje pa'iore nejë'ë.” ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa cato, jaohua'i yo'ose'e seña maca de'oyere pare yo'oquë pa'iji, huajë cuasa nëose'ere. Ja huajë ca nëose'e cato, de'oyere pare isija'a co'amaña quë'ye a'ë. Ja'në ca nëose'e seña maca pa'ye a'ë.

⁷ Du'ru macarepa ca nëose'epi nuñerepa yo'oye pa'ito tijupë yeque ca nëoñe peora'pi. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi nuñe yo'oma'cohua'ire paire ñani capi:

Yequë mu'seña Israel paire,
cui'ne Judá tsëcapëre huajëye yo'o ja'ñe ca nëoñe
pa'ija'coa.

9 Jeto Egípto yejapi mēsaru aipēre jētēna tseani etoni sa maca,
ca nēose'eje pa'ye ca nēoñe peosipi:
jaohua'ire cato yē'ë ca nēose'e de'oye sehuocaiye
pasi do'ire jeocohuë, caji, Ējaëre papi.

10 Ja mu'seña tēto sai maca Israel paire yē'ë ca nēo
ja'ñe iye a'ë caji, Ējaërepa.

Iohua'i cuasa hue'ñana yē'ë cuañeñere tēocasi'i,
cui'ne iohua'i joñoana toyasi'i,
ja maca yē'ë pa'ija'quë a'ë, iohua'i Diosu
cui'ne iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, yē'ë pai.

11 Ja maca cato tsi mañaje cui'ne aiohua'ije
si'aohua'i yē'ë coca asacohua'ise'e
pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje pa'ijēna, mai Ējaë cocare asajē'ë, cajē yeco-
hua'ipi cajeohua'ipi,
panita'a te'e tsēcapē acohua'ipi ye'yañu'u cajē
yo'oye peosipi,
tsoe yē'ëre ire pani pai ñape asa do'ire.

12 Cui'ne yē'ëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yeje-
cani ti huñejeja'quë a'ë,
cui'nare cuasa coñe peoyerepa.

13 Jaje pa'ina, huajēyere Maija'quëpi ca nēoni, du'ru
ca nēose'ere ai co'amaña'ë caji. Jaje pa'ina, ai
co'amaña cato peo hue'ña esa carajani huesë ja'ñe
a'ë.

9

Iye Yeja Maija'quë Huë'e Cui'ne Ma'tëmo Huë'e

¹ Tsoe hue'ña Maija'quë ca nēose'e cato, iye yeja
Maija'quë huë'ena Maija'quë sejē yo'o ja'ñe quë'ye
paji'i. ² Ja ca'ni huë'e cato ñeje ne de'huasico paji'i,

du'ru macarepa tu'rihuëre, de'o hue'ña hue'yo sitore toa tsëoni nëco sai huë, cui'ne Maija'quëre isisi ao, cui'ne mesa paji'i. ³ Cayaye acore capi tëhuosico je te'tere paji'i, yequë tu'rihuë ñeje hue'eco ai de'o hue'ñarepa. ⁴ Jarote paji'i, huëo së ma'ñare ëoco oropi de'o sai huë nesico cui'ne iti ca nëose'e de'hua mahuë, si'a te'ña oropi jasico paji'i. Cui'ne mahuë sa'nahuëre te'e oro ucu duruhuë paji'i. Iona ma'tëmopi tomesi aore ayasicopi paji'i. Cui'ne jarote paji'i, Aarón tse'equë pa'isi tupë. Jao cato cui'naopi huajëco de'oni joro quë'ico pa'isico paji'i, cui'ne quëna toñana ca nëose'ere toyase'ere ayasico paji'i. ⁵ Cui'ne ja mahuë ëmëje'ere paë'e, huiñaohua'i capëa quë'iohua'ipi, Maija'quë pa'iyë iñoja'cohua'ire nesicohua'ipi. Iohua'i capëapi mahuë sjo toto si'aore peo hue'ña pë'pëhuë, pai co'aye yo'ose'ere oni yeje hue'ñare. Ja ayere ai jerepa quëaye peoji, yure cato itise'e pa'ijaquë.

⁶ Jaje de'huasicona Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi si'anë jeoñe peoyerepa cacayë, du'ru tu'rihuëna Maija'quëre necaiye yo'ocohua'ipi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are yeco seña maca tu'rihuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre pase'e cacaye paji'i, te'e ometëcahuëre te'erepa. Cui'ne jarona cacaquë pani saye pa'iji, nëicohua'i tsiere i co'aye yo'o do'ire saiquë, cui'ne pai co'aye yo'o do'ire saicasa'i caquë. ⁸ Iye yo'ose'ëja'a, Maija'quë joyopi maire quëaji, ja yë'ta'a du'ru maca tu'rihuëna Maija'quëre seña pa'ito, Maija'quëre ca hue'ñare pana sai ma'api ja yë'ta'a hui'yoma'copi paji'i. ⁹ Si'aye iye yo'ose'e cato quëaji, iye mu'seña pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, jarona Maija'quëre isijë, cui'ne nëicohua'ire huaijë

ëojë secohua'ire de'oye cuasaye ti necaiye papi.
 10 Ja yo'oye cato coa aõ aĩnese'e, ucuyese'e cui'ne
 si'si cuya toñese'e emėje'ese'e cõcaji'i. Jaje pa'ina,
 Maija'quë si'aye yeque pona macaja'a jaje yo'oye
 paji'i.

11 Jaje pa'iquëta'are Cristo tsoe daji'i. Jaë api,
 Maija'quë huë'e ñacai Ejaërepa, si'a de'o co'amaña
 carajai ma'ñere paquërepa. I ñacai huë'e cato
 ai de'o huë'ere pa'ë, nuñerepa yo'o huë'e a'ë,
 pai nema' huë'e a'ë, iye yeja huë'ere caye pañë.
 12 Cristo Maija'quë huë'ena cacapi, i tsierepa isisi'i
 caquë, cacama'ë paji'i, huequë tsiere, panita'a
 jo'ya ñama tsiere isisi'i caquë. Jaje pa'ina, te'erepa
 caca tējipi. Cacani maire ti'acaji'i, huaso cuañoni
 ti pani hueseyere. 13 Huequë emëohua'i tsie cui'ne
 jo'ya ñama emëohua'i tsie cui'ne huequë nomi tsi
 tsie Maija'quëre isi hue'ñana ëosi huata tutu quë'ye
 paji'i. Jaje pa'ina, itipi co'aye yo'osicohua'ina
 tsoaru si'sire peocohua'i de'ocohua'ire ne tutu
 quë'ye pa'iji, emėje'ese'e. 14 ¡Jaje pa'iyë sëte, je
 ja'yerepa Cristo tsie tutu paquë'ni! Maija'quë
 joyopi ti pani huesëquëpi yo'oquëna, ija'a co'ye
 Maija'quëna isiquë ti si'si te'ña peoquëpi yo'ose'e.
 Jaje pa'ina, i tsiepi ju'iñena sayere mai cuasayere
 peo hue'ña tsoa toçaji, Maija'quë huajëquëre pare
 de'oye necaijajë caquë.

15 Jesucristo api, huajëye ca nëose'ere yo'oquë,
 Maija'quë cajeohua'ire paire necaiquë. Jaje
 pa'ina, i ju'iñepi sai toçaji'i, ja'në ca nëose'ere
 yo'ojë tayose'ere, Maija'quë soisicohua'ipi ti
 pa'iyere i ca nëose'ere pajajë caquë. 16 Jaje
 pa'ina, i co'amaña huahueyere ca nëose'epi do'i

quë'yerepa pa'ijaquë cani du'ru macarepa iti ca nëosiquëpi ju'isiquë api asayerepa pa'iji. ¹⁷ Iti cuasa nëosiquëpi ja yë'ta'a huajëquë pa'ito ca nëose'e do'i peoye pa'iji. Juquëna, do'i quë'ye paji'i. ¹⁸ Ja do'ire du'ru macarepa cuasa nëose'epi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë tsie casose'epi, huëose'e a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés si'aohua'ire quëapi, Israel pa'ire cuañese'e cayere. Quëa tējini maja'i naña sëohuë nësicopi catë yoje pa'iona, hisopo tarana huëni huequë cui'ne jo'ya ñama tsiena ocopi co'mesicona co co'i meni cuañese'e toya pëpëna tsiepi sa'cuapi, cui'ne pa'irejë si'aohua'ire tsiepi sa'cuapi. ²⁰ Jaje yo'oquë capi, jaohua'ire: "Iye tsie cato, Maija'quë mësarü yo'o ja'ñere cuañe nëoñere do'i quë'ye neñere iñoñe a'ë." ²¹ Jaje caquë Moisés, Maija'quë ca'ni huë'eje tsiepi si'a huë'e sa'cuapi cui'ne Maija'quëre necaijë yo'o co'amañaje si'aye tsiepi ne saohuë. ²² Jaje pa'ina, cuañese'e caji: ti si'aye tsie do'ipi de'ocohua'ire neñe pa'iji. Tsie casoye peoto, co'aye yo'osi do'ire sai toñe peoji.

Cristo Ai Yo'ose'epi Co'aye Yo'ose'e Nejocaji'i

²³ Iye yeja ayere ma'tëmo co'amañaje pa'ye nëicohua'ire huaijë isi do'ipi tsoa toñe paji'i. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo pa'ija'cohua'ire cato nëicohua'ire huaijë isiye jerepa pa'yepi tsoa toñe pa'iji. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristo, pa'ipi ma'tëmo huë'eje pa'iore nesi huë'ena cacaye pa'ipi. I cato jare ma'tëmore pana cacapi. Yure jarote pa'i mai do'ire secacai pa'iji, i pëca ja'quë ña hue'ñana. ²⁵ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa judío pa'i cato de'o hue'ñare pana ometëca ñape cacaquë api, i tsie peoyere isisi'i caquë. Jaje pa'iquëta'are Cristo

cato si'anëpi ju'i i tsie isiquë pa'iye paji. ²⁶ Jaje yo'oye pa'ito Cristo yeja de'hua maca aquëpi si'anë jucacai patira'pi. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato yure tëji mu'seña pa'i maca dani i ju'i do'ipi si'aye co'aye yo'oyere nejocaji'i. ²⁷ Pai ju'iñe je'quë te'erepa ju'iñe pa'iji. Ja jeteyo'je cato iohua'i yo'ose'e ñani ca tëjiyese'e pa'iji. ²⁸ Jaje pa'ye cui'ne Cristoje te'erepa jucacani tëjipi, jai pai co'aye yo'o do'ire nejocasi'i caquë. Tijupë ñai co maca cato co'ayere nejocasi'i caquë daiye pasipi, ite utejë pa'icohua'ire huasosi'i caquë daija'quë api.

10

¹ Moisés cuañese'e cato pai to'ouje pa'ye paji'i, itirepa dai ja'ñe pa'ina. Jaje pa'ina, itirepa peopi, ja do'ire cuañese'e yo'ocohua'ire de'ocohua'ire pare necaiye peopi, ometëca ñape Maija'quëna tsiojaijë nëicohua'ire huaijë isicohua'ire. ² Jaje pa'ina, cuañese'epi de'ocohua'ire tsoa toñe pa'ito Maija'quëre isijë nëicohua'ire huaiye jeora'huë, co'aye peocohua'ire nëina, asajë. ³ Jaje pa'iquëta'are nëicohua'ire huaijë isijë yo'oye cato cōcaji'i, iohua'i co'aye yo'oyere ometëca ñape cuasayere. ⁴ Jaje pa'ina, huequë emëohua'i tsie, cui'ne jo'ya ñama tsie, co'aye yo'oyere nejocaiye ti'a ma'ñe paji'i.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo iye yejana i caca maca capi, Maija'quëre:

Më'ëre isiñu'u cajë, nëicohua'ire huaijë yo'oye, cui'ne co'amaña më'ëre isiye më'ë cato co-equë ñañë.

Jaje pa'ina, më'ëpi yë'ëre capëre isihuë.

6 Më'ë cato sihuama'ë pa'iyë, co'aye yo'osi do'ire tsoa toñu'u cajë, nëicohua'ire huani ëojë, cui'ne co'amañare isijë yo'oyere.

7 Ja maca ñani cahuë: “Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje pa'ye yo'osi'i caquë.

Jaje toyase'e pa'iji, toya pëpëna yë'ë yo'o ja'ñe ayere.”

8 Jaje pa'ina, du'ru macarepa caji, Moisés cuañese'ere yo'ojë co'aye yo'o do'ire nejoñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë, cui'ne ëojë yo'ojëta'are Maija'quë coequë sihuama'ë ñaji. ⁹ Casiquëpi jeteyo'je acore caji: “Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje yo'osi'i caquë.” Jaje cani caji, si'aye ja'në nëicohua'ire huaijë isijë yo'ose'ere nejoñë caquë. Nejoni huajëyere neñë, caquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo i capëre ti isi tējiquë, Maija'quë yëyeje pa'ye jucacai do'ipi, mai Maija'quë tsecohua'i de'ohuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i judío pai acohua'i cato si'a mu'señapi isicohua'i a'ë, te'ejë pa'yere, si'anë nëicohua'ire huaijë. Jaje yo'ojëta'are ja yo'oye pai co'aye yo'ose'ere nejo ti'añe peoye a'ë. ¹² Jaje pa'iquëta'are Jesucristo cato te'ore pare isi tējipi, i ju'iñepi. Ja jeteyo'je yure cato Maija'quë ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'iji. ¹³ Jarote pa'i uteji, ite sañope yo'ocohua'ire Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna tēya meni saojaquë caquë. ¹⁴ Te'e i isiyepi Maija'quë tsecohua'ire ti nuñe pa'iohua'ire nepi. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi jare nuñere pa'ë caquë quëaquë caji, ñeje:

¹⁶ Yë'ëpi ja mu'seña tēto saisi maca paire ñeje yo'ojä'quë a'ë, caji, mai Ejaë:

Iohua'i joñoare pana yë'ë cuañeñere ayaja'quë a'ë, Cui'ne iohua'i cuasa hue'ñana toyaja'quë a'ë, yë'ë cuañeñere.

17 Cui'ne yequeje caji:

Ti cuasa coñe paja'quë a'ë, iohua'i tayoje co'aye yo'ose'ere.

18 Jaje pa'ina, yure cato tsoe sai to cuañose'e sëte, co'aye yo'o do'ire sai toñu'u cajë isijë yo'oye peoji.

Maija'quëna Tsiojaiñe Pa'iji

19 Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë yure cato ca'raye peoyerepa Jesús tsie do'ipi Maija'quë huë'ena i pa'i hue'ñare pana cacaye pa'iji. 20 Jesús ju'i do'ipi huajë ma'a, ti pa'i ma'arepa tsoe tēhuose'ere maire hui'yocaisi ma'aja'a saijë ti'añe pa'iji, i pa'i hue'ñare pana. 21 Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë huë'ere pa'i maire secacai Ëjaërepa, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë sëte. 22 Jaje pa'ina, nuñe pa'i joñoapi pa'ire paji Maija'quëre cuasacohua'ipi, co'aye cuasaye tsoa tosicohua'ipi, capëje de'o ocore papi tsoa tosicohua'ipi, ja yë'ta'a co'acohua'ire nëiñe peocohua'ipi, ca'rama'pë Maija'quë quë'rona sa tsiojañu'u. 23 Jaje pa'ina, Maija'quëpi i ca nēose'ere isire paja'quë api cuasa do'ire, ti jëa coema'pë ocue pa'i macarepa pañu'u, Maija'quëre pa'ire paji cuasajë mai utejë yo'oyere. 24 Jaje pa'ina, co'eñu'u, paire ai oiyepi, cui'ne de'o co'amañare neñepi, ai pa'ija'core. 25 Jaje pa'ina, mai Ëjaë dai mu'se jerepa ja'yere pa'iyë sëte pai ñape yecohua'ire ca sētoñu'u, de'oye yo'oja'cohua'ire. Jaje pa'ina, si'anë jeoma'pë tsi'siye pañu'u, tsi'sima'cohua'i yo'oyere ye'yema'pë pañu'u.

26 Jaje pa'iquëta'are maipi tsoe nuñerepa pa'iyë asasicohua'ita'a ja yë'ta'a co'ayere yëjë yo'ocohua'i pa'ito peoji, yeque mai co'aye yo'o do'ire sai tocaiye. 27 Coa Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire nejo hue'ñase'e huajëya'ye pa'iose'e uteye pa'iji, toa coro mëi hue'ñapi pai ñape yo'ose'e ñani nejo hue'ñapi. 28 Ñajë'ë, Moisés cuañese'ere, sehuoma'ë yo'osiquëre, cayaohua'i, panita'a toasocohua'i i yo'oye ñasicohua'ipi. Sañope cacohua'i pa'ito ti oima'pë jaëte huani jeoñe paji'i. 29 Jaje pa'ito jerepa si'se cuañoja'cohua'i a'ë, ja tsiepi Maija'quë tsecohua'ire necaisicohua'ita'a, Maija'quë mamaquëre meñe tsa'cujë, Maija'quë ca nëose'e tsiere coecaisicohua'i cui'ne Maija'quë joyore iohua'ire oi necai joyore sañope casicohua'i. Ja tsie cato huajëye ca nëose'ere do'i quë'yerepa meñe necaiye a'ë. 30 Maipi asayë, Maija'quë case'e: "Pai yo'ose'e nuñerepa ñaquë ne de'huaye cato yë'ë yo'oye a'ë. Yë'ëpi saisi'i." Cui'ne yequeje capi: "Maija'quë i paire ñaquë iohua'i yo'ose'eje pa'ye saija'quë api." 31 Ai huajëya'ye pa'ye a'ë, Maija'quë huajëquërepa jëñana tomeñe, jaje pa'iohua'ipi.

32 Mësaruja'a mia hue'ña pa'i coca asasi maca ai yo'oye ai pa'ina, quëco paye pajë quëcose'ere cuasajë'ë. 33 Jaje quëcojëna, mësarua acohua'ire ai co'aye cajë cui'ne co'aye yo'ohuë, si'a pai ña hue'ñana. Jaje yo'ojëna, yecohua'ipi iti co'aye yo'o cuañocohua'ina se tsioni ai yo'oyere paë'ë. 34 Co cuañosicohua'ire mësarupi teaye ñajë cocaë'ë. Cui'ne mësarua co'amañare peo hue'ña jioतोje si-huajë ñahuë, jeto ma'tëmore ti carajaima'co'a maña

payë, cuasajë quëcojë. ³⁵ Jaje pa'ina, mësaru, Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë quëcoyere jeocoma'pë pa'ijë'ë. Ja cuasase'epi mësaru ai pa ja'ñe ti'aja'cohua'i a'ë. ³⁶ Jaje pa'ina, quëcojë pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'oñu'u cajë. Jaje yo'ojë mësaru i si'aye i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë.

³⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Esa, ai esa daija'quë api,

Iti daija'quëre casiquëpi, ai tsoe nëima'ë pasipi.

³⁸ Yë'ë tsequë nuñe pa'i cato Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi pa'ija'quë api,

Jaje pa'iquëta'are sihuama'ë pa'iyë, ja'në pa'ise'ena co'iquëre cato.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai cato ja'në pa'ise'ena co'ijë nejo cuañocohua'i acohua'i peoyë. Mai cato Maija'quë pa'iji cuasa do'ipi joyo pa'iyena ti'acohua'i acohua'i a'ë.

11

Pa'ire Paji Cuasaye

¹ Pa'ire paji cuasaye cato mai uteyere paja'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyë a'ë, cui'ne mai ña ma'ñere tsoe ñase'ejë pa'ye cuasajë pa'iyë a'ë, ti jëa coema'pë. ² Jaje pa'ina, mai aiohua'i tsoe pa'isicohua'i jaje cuasa do'ipi de'ocohua'irepa ca cuañohuë.

³ Jaje pa'ina, mai pa'ire paji cuasacohua'ipi si'a co'amaña mai ña'ne peose'ere Maija'quëpi i yë'ose'epi de'huapi, cuasayë.

⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Abel ai de'oyere Maija'quëre isipi, Caín isiye jerepa pa'yere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite nuñe yo'oquëre caquë i

isiyere sihuacaji'i. Jaje pa'ina, tsoe ju'isiquëta'a Abel ja yë'ta'a pa'ire paji cuasayeja'a caji.

⁵ Pa'ire paji, cuasa do'ire Enocre ma'tëmona Maija'quëpi ju'ima'quëre huajëquëre sa'aji'i. Saëna, paipi ite co'e juja'ahuë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji, Enoc ja yë'ta'a ma'tëmona sa cuañoma'në Maija'quë yëyere yo'oquë pa'aji'i.

⁶ Jaje pa'ina, pa'ire paji cuasaye peocohua'i, Maija'quë yëye yo'o tï'añe peoji. Pa'ire paji cuasaye a'ë Maija'quëna tsiojaiñe. Cui'ne, Maija'quëpi ite co'ecohua'ire jaiye de'oyere pare isi ja'ñere tï'añe.

⁷ Maija'quëpi ti ña ma'ñepi pa'ija'coa, yequë mu'se caquë quëaëna. Pa'ire paji cuasa do'ire Noé de'oye sehuoni jai yohuë de'huapi, i tsëcapëre huasoja'core. Jaje pa'ina, Noé pa'ire paji cuasasi do'ipi huaso cuañopi, iye yeja païse'e ne huesëjëna.

⁸ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quë soiye de'oye sehuoni i yeja jeoni, Maija'quë soi huë'ñana saji'i, ite isija yejana. Jaronasaiyë, cuasama'ë huesërepa sa'aji'i. ⁹ Sani pa'ire paji cuasa do'ipi Maija'quë isisi'i ca nëosi yejare tije pa'ipi ca'nipi nesi huë'ñare pa'aji'i. Pa'isiquëni cui'ne Isaacje cui'ne Jacobje ca'ni huë'ñare pa'ahuë'ë, i isisi'i ca nëose'e pacohua'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Abraham Maija'quëpi cuëcueni jëacore pare nesi daripëre utequë pa'aji'i.

¹¹ Pa'ire paji, cuasa do'ire Zara aiopi cui'ne caraopi tutu isi cuañoni mamaquëre çao, iote isisi'i ca nëosiquëni, care papi caco sehudo'ire.

¹² Jaje pa'ina, Abraham panï tëji mu'sëñapi i acohua'ire jai paire papi quëna huë ma'ñocoja'i pa'ire

pare cui'ne jai tsiaya tē'tēpa mejahuēje pa'yere pare, cuēcue saoye peoyerepa.

¹³ Si'aohua'i jaohua'i cato Maija'quē ca nēose'e pama'pē jujua'huē'ē. Jaje pa'iquēta'are pa'ire paji cuasacohua'i sēte so'opi se ñajē, pa'i ja'ñere sihua'ahuē'ē. Jaje pa'ina, iye yejare iohua'ipi coa pa'iyē, cuasa'ahuē'ē. ¹⁴ Jaje cacohua'i cato tiñarepa quēayē, ja yē'ta'a yequē yejare iohua'i paja yejare co'ejē cu'iyē cajē. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i daisi yejare cuasajē cacohua'i pani tsoe co'ira'huē, iohua'i daisi yejana. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are iohua'i cato ai de'o yejare pare yēhuē, ma'tēmo yejare. Jaje pa'ina, tsoe de'huacaisiconi de'o daripē, iohua'i pa'ija'to paye sēte Maija'quē huajēya' coema'ē pa'iji, iohua'i pēca ja'quēre hue'yoto.

¹⁷ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quēpi neñasi'i caquē caēna, i ca nēosi mamaquēni huani ēoquē isiquē sēs'i'i caquē yo'opi. I mamaquē tel'i macani isire pasi'i caquē yo'opi, ¹⁸ Maija'quēpi Isaac do'ija'a jai paire mē'ē acohua'ire paja'quē a'ē ca nēosiquēta'are. ¹⁹ Jaje pa'ina, Abraham cato coa huesē yo'oye papi. Asaquē yo'opi, Maija'quēpi ju'isicohua'ire huēoquē pa'iyere. Jaje pa'ina, ju'isiquēje pa'ini mamaquēre huajēquēre pa cop'i.

²⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Isaac, yequē mu'se Jacob cui'ne Esau de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i. ²¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Jacob José mamajēre, pai ñapere iohua'i de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i, i ju'īñe ti'asi maca. Cui'ne i doquē cu'i tupēna jēaye tota paquē nēcaquē Maija'quēre de'oquēre pa'ni caquē sihua'aji'i. ²² Pa'ire paji cuasa do'ipi José i ju'i maca Israel mamajēpi Egítopi yequē mu'se etani

saija'cohua'i a'ë capi. Caquë i tara jaje yo'ojë'ë caquë cuañepi.

²³ Pa'ire paji cuasa do'ire Egípto pai ëjaëpi tsire huani jeoñe pa'iji cuañese'e pa'itoje, ca'rama'pë tsihua'ëre de'oquë macani ñani oijë Moisésre ja'a coasiquëni pëca ja'quëohua'i toaso ñañëohua'ire yahueni pahuë. ²⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés posë de'osi maca coepi, Egípto ëjaë mamaco, ma-maquë hue'yo cuañoñe. ²⁵ Coa ai jerepa Maija'quë pai ja're co'aye yo'o cuañoñere yëpi, co'ayere yo'oquë nëhui tëcahuë maca sihuaye pa'iyere co-equë. ²⁶ Jaje pa'ina, cuasapi, ai jerepa de'oji, Cristo do'ire Maija'quë tsecohua'i ja're ai yo'oyepi. Jaje pa'ina, Egípto de'o co'amañare do'i peoye ñapi, Maija'quë ite isija'a co'amañare jerepa pa'ye cuasaquë. ²⁷ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto pai ëjaë ite pëiñe ca'rama'ë Egítopi etani sani, Maija'quëre ñañeje pa'yerepa i yëyere cuasaquë ocue pa'i macarepa paji'i.

²⁸ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto eta huajë mu'se ti'aquëna, sihuaquë cuañepi, eta sa'noana tsiepi tsoajë'ë caquë. Jaje tsoarena, huani jeo huiñaëpi te'ireje Israel pai du'ru mamaquëre pare huaiye paja'quëre capi. ²⁹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel paije jai Maja'iña yeja jajucore saiyeje pa'ye jeë'ë, yequë je te'tena, ñani cui'ne Egípto paije jeñu'u cajë yo'ojë dutu jujua'huë'ë.

³⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel pai siete mu'seña Jericó daripë tëhuopa yërëhueja'a të'ija'ahuë'ë. Të'ijaisi maca tëhuopapi jë'ye darëa'co'ë. ³¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Rahab co'a nomioje Maija'quë pai a'ë cuasama'cohua'i ju'ijëna, te'e ju'iñe pao,

Israel paire, yahue peocohua'ire de'oye ñacaisi do'ire.

³² ¿Iquere yeque caja'quë a'ni? Jaje pa'ina, yë'ëpi, Gedeón, Barac, Sanson, Jefté, David, Samuel, cui'ne Maija'quëre quëacohua'i yo'ose'ere quëaquë pa'ito mu'sepi caraja'co pa'ini. ³³ Pa'ire paji cuasa do'ipi yecohua'i yejaña siohuë, nuñerepa de'oye cuañecohua'i de'ohuë, Maija'quë ca nëose'ere isi cuañohuë, jai emu yaiohua'i yë'opojaje si'ñe saohuë. ³⁴ Jai toana u huesëyere yayohuë, hua'tipi huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, catihuë. Sëyë huesësicohua'ipi tutu isi cuañoni tutu hue'ejë, yequë yejaña soldado paire iohua'ire sañope yo'ocohua'ire uihua quëco saohuë. ³⁵ Paë'ë, cui'ne nomiohua'ije cajeohua'i ju'isicohua'ipi cui'naohua'ipi huëtena pasicohua'ijë. Yecohua'ipi ai de'oye pa'iyena juni huëni pa'iyere cajë joye huaso cuañoñe coejë juë'ë, huajëna, ai yo'ojë. ³⁶ Yecohua'ipi ai yo'ohuë, co'acohua'i a'ë cajëna, si'sejëna, quëna meapi sëajëna, cui'ne co hue'ñana cojëna. ³⁷ Yecohua'ipi, quëna pëapi jea huea cuañohuë, yecohua'ipi jopore paja'a yëto tëa cuañojë, panita'a hua'tipi tē'ca tētejëna juë'ë. Yecohua'ipi cabra cui'ne yëi ñama ca'nire ju'ijë si'a hue'ña coa cunirojaë'ë, co'amaña peocohua'ipi, ai co'a ju'ijë oicohua'ipi yecohua'ipi josa yo'ojëna, paë'ë. ³⁸ Airepa de'o paini, si'aohua'i iye yeja paipi de'oye yo'oyere carasicohua'ipi coejëna, iohua'i sani pëaja'to peocohua'ipi yeja coñare, cuëne yejañare cui'ne ainoare panirojaë'ë. ³⁹⁻⁴⁰ Maija'quë ña hue'ñana pa'ire paji cuasajë de'oye ite yo'o iñosicohua'ita'a i ca nëose'e isi cuañoñe pahüë, Maija'quëpi yequë

mu'seña de'oyerepa necaquëna, mai ja're tsioni nuñe pa'icohua'irepa pa'ijajë caquë ña nëosi do'ire.

12

Jesuse'ere Ñajë Tuñu'u

¹ I Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o iñosicohua'ipi maire tël'ijatena pa'iyë sëte jeocoñu'u, si'aye maire dëquëye josa yo'oyere cui'ne co'ayepi maire hueñere. Jeoconi jeto ñese sai hue'ñase'e se ñajë huë'huëñu'u. ² Jaje pa'ina, maire de'ocohua'ire nequëna, Maija'quë pa'iji cuasaye isiquëna, Jesuse'ere ñajë tuñu'u. Co'acohua'ise'e soquë sarahuana que cuañojë ju'icona, huajëya'ye pai ñajëna, ai yo'oquë ju'i ma'ñe caye papi, ai yo'osi jeteyo'je ai sihuaja'quë cuasa do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quë ëja te'tena ja'rupi.

³ Jaje pa'ina, co'acohua'ipi ite co'aye yo'ojëna, si'aye quëcosiquëre pani Jesuni cuasajë tuijë'ë, yo'o jujani jeoñe paja'cohua'i. ⁴ Ja yë'ta'a mësarutiañe pañë, co'ayere yo'oma'pë pañu'u cajë si'anë sañope yo'ojë ju'iñena. ⁵ ¿Mësarut tsoe huanëyete, Maija'quë mësarute i mamajëre sëte yëhuoquë cayere? Ñeje toyase'e caji:

Yë'ë mamaquë coema'ë pa'ijë'ë, më'ë tayoyere nu'ñequë si'seto.

Yëhuoquë yo'oto yo'o jujahuë cama'ë pa'ijë'ë.

⁶ I oicohua'ini Ejaë cato tayoto nu'ñequë api.

Cui'ne i mamajë de'osicohua'ini Ejaë cato si'sequë api.

⁷ Maija'quëpi mësarute mamajëre yo'oyepi yo'oji. Jaje pa'ina, quëcojë'ë, i si'seye. ¿Ique mamaquëpi

pēca ja'quēre nu'ñe cuañoma'quē pa'iquē'ni? ⁸ Jaje pa'iquēta'are, Maija'quēpi mēsaru te si'aohua'ire i mamajēre si'seyeje pa'ye si'sema'ē pa'ito mēsaru i mamajērepa peoyē, yecohua'i a'ē. ⁹ Cui'ne mai tsi pa'inē, mai tayoyere nu'ñejē, mai iye yeja ja'quēohua'ipi si'sejē pa'ahuē'ē. Yo'ojēna, maipi iohua'ire ējaohua'ire ñajē ca'rajē de'oye yo'ohuē. Jaje me yo'ojē ai jerepa Maija'quēre ma'tēmo aquēre pare de'oye sehuocajē yo'o ma'ñeni ti pa'iyere pañu'u cajē? ¹⁰ Iye yeja ja'quēohua'i cato iye yeja nēhui tēcahuē pa'iyere cajē nu'ñejē si'sehuē, iohua'i yēyeje pa'iohua'i pa'ijajē cajē. Jaje pa'iquēta'are Maija'quē cato mai de'oye ti pa'iyere caquē si'seji, ije pa'iohua'ire nesi'i caquē. ¹¹ Si'aye ja'a si'se cuaño maca cato a'siyese'e pa'iji. Pa'ina, de'oye paji cajē coeyē. Jaje pa'iquēta'are jeteyo'je jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne nuñerepa pa'iyere isiji, tayosi do'ire si'sese'epi.

Maija'quē Yē'ore Asaye Coejē Pa'i Do'ire

¹² De'oji yure jaje pa'iyē sēte huajē tuture papi mēsaru jēñare jē'jose'ere mēñe mēajē'ē, cui'ne mēsaru nēca sicu tutu peoyere pi'najē'ē. ¹³ Yo'oni yureta'a nui ma'are pare co'ejē'ē. Co'eni saijē'ē, ja maca do'pē nēcayopi ja'juja'coa. Ja'juni tñupē soto coñe paja'coa.

¹⁴ Maija'quēna isisicohua'ire papi jai pai ja're jo'cua de'oye pa'iyere cajē yo'ojē'ē. Jaje ina isima'cohua'i pani ti te'ije Maija'quēre ñañe peoji. ¹⁵ De'hua ñajē'ē, mēsaru aquēpi, sēje oi joyo hue'equēpi josa yo'oquē jai paire co'a de'huaye peoja'core. Jaje pa'ina, Maija'quē de'oye ñacai isiyere si'aohua'i pañu'u cajē de'oye yo'ojē

pa'ijë'ë. ¹⁶ Mësaru acohua'ipi yequë nomiore panita'a yequë emëre yo'oma'pë pa'ijajë, panita'a Maija'quë tserë coema'pë pa'ijajë, Esau je'quë hua'i de'hua maca do'ina si'aye maja'yërepa pa'iyë peoquë tomeaji'i. ¹⁷ Ja maca Esapi pëca ja'quëre de'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë caquë seina, cacaiye pa'aji'i, otarepa oi catoje, mësarupi tsoe iye toyase'ere asacohua'i a'ë.

¹⁸ Mësaru cato Sinaí cutihuëje pa'iona, tsiojaima'pë paë'ë, Israel pai tsiojaijë pa'ise'eje pa'yena, toa tsëni nëcasicono, nea hue'ñana ñamije pa'yena, tutu ai juta hue'ñana. Cui'ne ¹⁹ asama'pë paë'ë, duruhuë juiye pisiyeje, cui'ne Maija'quë yë'oje asama'pë paë'ë. Ja yë'o caye asacohua'i cato i cuañeñere quëco t'lama'pë ²⁰ ai jerepa caye pajë'ë, ca'ahuë'ë, ite. I caye cato paji'i: “Ai cutihuëna tsa'cuquëre cato quëna pëapi jea huea'ne paji'i, panita'a uiyopi seso etojai'ne paji'i, nëicohua'ireje huaiye paji'i, jaro tsa'cucohua'ire,” capi. ²¹ Jaje pa'ina, Moisésje ja ai huajëya'ye pa'iyere ñaquë quëquëquë capi: “Ai ca'raqüë tsasiyë, yë'ëje.”

²² Jaje pa'iquëta'are mësaru cato Sión ai cutihuëna tsiosicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë huajëquërepa, pa'i daripëna, ma'tëmo Jerusalënna, cui'ne Maija'quëre sihuañu'u cajë jai pai huiñaohua'i tsi'si sitona, ²³ Maija'quë mamajëpi johua'i mamire ma'tëmona toya cuañosicohua'i tsi'si sitona, tsiojaë'ë. Mësaru cato tsiojaë'ë, si'aohua'ire johua'i yo'ose'eje pa'ye ti ca de'huaquë Diusu quë'rona. Pai joñoare Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire nesicohua'i quë'rona tsiojaë'ë, ²⁴ huajë ca nëose'e cayere

necaisiquë Jesuna cui'ne maire tsoa tosi tsie quë'rona tsiosicohua'ipi pa'iyë, Abel tsie seña maca de'oye maire necaiyena.

²⁵ Jaje pa'ina, coema'pë Maija'quë caye de'oyerepa asañu'u, Maija'quë iye yejapi soiquë caquëna, asacaiye coesicohua'i jëaye pa'ahuë'ë. Jaje pa'ina, ai jerepa jëa ti'añe peoji, Maija'quë ma'tëmores papi soiquëna, asacaiye coejë yequere asarojaisicohua'i.

²⁶ Ja mu'seña Maija'quëpi caquëna, yeja ñu'cuea'co'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato caji: “Tijupë iye yeja cui'ne ma'tëmores ñu'cue coja'coa, yë'ëpi yo'oquëna.”

²⁷ Jaje tijupë cani caji, si'aye i de'huase'e ñu'cueye pa'iji caquë, a'jiñe nejoñese'e nejoñe pa'iji, jëayere pase'e nëaja'core.

²⁸ Maija'quë cuañe te'te maire isiye cato ti nejo ma'ñe a'ë, ja isi do'ire Maija'quëre de'oji cajë pëpayë ca'rajë, ëjaëre pare ñajë, de'oyerepa ite necañu'u. ²⁹ Maija'quë cato peo hue'ñarepa ëo huesoquë api, toajë pa'i api.

13

¿Me Diusu Yëye Yo'ocaiye Pa'iquë'ni?

¹ Maija'quë do'ijë sëte jeoma'pë si'anë sa'ñe oijë pa'ijë'ë. ² Cui'ne mësarhu huë'ena daicohua'ire oijë de'oye necaiye huanëyema'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojë yecohua'i je'quë huiñaohua'i a'ë cuasama'pë huesërepa de'oye iohua'i huë'ena necaijë pëpa'ahuë'ë.

³ Cuasacaijë'ë, co cuañosicohua'ire, mësarupi iohua'i ja're co sitore pa'iyejë pa'ye. Mësarujë cui'ne yo'o cuañon'ne pa'iohua'i sëte cuasacaijë'ë, co'aye yo'o cuañojë ai yo'ocohua'ire.

4 Si'aohua'i huejani pa'iyere ëjarepa ñajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huejasicohua'i nëjo ja're cui'ne ëjë ja're yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ima'cohua'ire Maija'quëpi ïohua'i yo'ose'ere saija'quë api, huejama'cohua'ipi nomiohua'ire yo'orojaicohua'ire, cui'ne nëjore pajëta'a yequë nomiore yo'ocohua'ire.

5 Oima'pë pa'ijë'ë, curiquëre. Mësarü payere sihuajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji, maire: "Te'ohua'ire jeo nëcoye paja'quë a'ë, cui'ne jeoco huesoyeje paja'quë a'ë." 6 Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë caye pa'iji, ñeje:

Ëjaëpi yë'ëre cöcaiquëre pa'ë.

Jaje pa'ina, ti ca'raye pañë, paipi yë'ëre co'aye neñu'u cajë yo'oye pa'itojë.

7 Cuasajë'ë, Maija'quë coca quëajë mësarute sasicohua'i pa'ise'ere, me jaohua'i pate'ni cajë. Ñajë ye'yejë ïohua'i pa'ise'ere tuijë'ë, pa'ire paji cuasajë yo'ose'ere.

8 Jesucristo cato ïpi ñamina'a pa'isiquëpi iye mu'seje pa'iji, jare ti pani huesëji, je'nëna. 9 Ao aijë ñeje yo'ojë'ë, cajë cuañese'ere si'aye yo'o t'ajë aicohua'ire ja yo'oyepi ti cöcaiye paji. Jaje pa'iquëta'are maire cato ai cöcaji, Maija'quë maire oiyeipi, mai joyona tutu isiquëna pa'iyepi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ja'në ye'yese'ere jeoni tiñe ye'yayena ye'yema'pë pa'ijë'ë.

10 Mai cato payë, tiñe pa'yere Maija'quëna isise'e. Ja cato iye yeja Maija'quë huë'e ñacaicohua'i aiñe peoye a'ë. 11 Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa cato paï co'aye yo'o do'ire sai to ja'ñere isisi'i caquë tsiere de'o hue'ñarepa hue'yo sitona saquë

api. Jaje pa'iquëta'are nëicohua'i ca cato pai daripë hue'sena etoni peo hue'ñarepa ëo jeoñe paji'i. ¹² Jaje cui'ne Jesuje i tsie do'ipi i paire nesi'i caquë pai daripë hue'sena ai yo'oquë juji'i. ¹³ Jaje pa'ina, jënajë'ë, Jesús ja're pai daripë hue'sena etañu'u. Etani ai yo'oñu'u, i tea juni cuañoquë ai yo'ose'eje pa'ye. ¹⁴ Iye yeja mai peoyë, ti pani huesë daripërepa. Jaje pa'ina, yequë mu'se pa'ija'a daripëre co'ejë saiye. ¹⁵ Jesucristo do'ija'a Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji, si'anëpi. Ite jaje cajë sihuaye a'ë, coa isijë yo'oyeje pa'ye. Jaje pa'ie sëte mai yë'opopi de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u! ¹⁶ Huañeyema'pë pa'ijë'ë, mësarü co'amañapi peocohua'ire cöcaiye. Ja'ë, Maija'quëre isijë yo'oye. Jare Maija'quë sihuaquë necaiquë api.

¹⁷ Maija'quë coca mësarute quëacohua'i cuañëñere de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. Jaohua'i a'ë, mësarü joñoa ñacaijë pa'icohua'i, Maija'quëna iohua'i yo'ose'e quëaja'cohua'i sëte. Jaje pa'ina, mësarupi de'oye sehuocaito sihuajë neja'cohua'i a'ë. Iohua'ipi co'aji cajë oijë neto mësarute iohua'i necaiye ti cöcaiye peosipi.

¹⁸ Si'aye nuñerepa yo'oñu'u cajë yo'osicohua'i sëte, tayose'e peoquëna, asajë jo'cua de'oye pa'iyë, nuñerepa yo'ohuë cuasajë. Jaje pa'ina, yëquëre secacaijë'ë, cayë, mësarute. ¹⁹ Maija'quëpi jëjo saokuëna, esa yë'ë sani mësarü ja're cöni pa'i ja'ñere cajë. Secacaijë'ë, cayë.

De'oye Pa'i Ja'ñere Caquë Pëpa Tëjiye

²⁰ Jo'cua de'oye pa'ie isi Diusupi yëi ñama Ëjaëre pare, ju'isiquëni huëosiquëpi, mësarute ti ca nëo

huesose'e necai tsie do'ipi, ²¹ nuñe pa'icohua'ire, si'aye i yëyere yo'oja'cohua'ire nejaquë. Jaje yo'oquë Jesucristo do'ipi maire i sihuaquë ñañere yo'ojaquë. De'oquëre pa'ni cajë si'anëpi ise'ere sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

²² Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute yëhuoquë case'ere quëcojë de'oye asacaijë'ë. Nuñerepa caye cato yë'ë mësarute toyasico nëhuicoa. ²³ Asajë'ë, cui'ne Maija'quë do'iquë Timoteo tsoe eta huajëpi, cosiquë pa'isiquë. Ipi yë'ë quë'rona titasiquë pa'ito i ja're cõni sasi'i, mësarute do'i sai maca.

²⁴ Si'aohua'ire, Maija'quë paire cui'ne mësarute Maija'quë coca quëajë ñacaicohua'ireje pëpacaijë'ë.

²⁵ Italia yejapi daicohua'ije, mësarute pëpa saoyë. Maija'quë oi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e
New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d